

UCHWAŁA Nr 60 RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1984 r.

w sprawie czynów społecznych oraz pomocy Państwa w ich organizowaniu i realizacji.

W celu zapewnienia warunków sprzyjających rozwijaniu inicjatyw i świadczeń społecznych ludności, zwiększeniu udziału czynów społecznych w rozwoju społeczno-gospodarczym i kulturalnym kraju oraz zaspokajaniu lokalnych potrzeb ludności, a także w celu zwiększenia udziału rad narodowych i samorządu terytorialnego, jak również zespolonych w Patriotycznym Ruchu Odrodzenia Narodowego sił społecznych w działalności prowadzonej w ramach czynów społecznych — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Pojęcie i rodzaje czynów społecznych.

§ 1. 1. Czynem społecznym w rozumieniu uchwały jest dobrowolna działalność ludności, polegająca na świadczeniu własnych środków finansowych, materiałowych i robocizny w celu realizacji określonych zadań w obiektach i na terenach stanowiących własność społeczną, służących zaspokajaniu potrzeb społecznych.

2. Do świadczeń ludności w ramach czynów społecznych, o których mowa w ust. 1, zalicza się:

- 1) robocizną ludności,
- 2) materiały budowlane wytworzone lub wydobyte i dostarczone własnymi siłami ludności,
- 3) środki finansowe zgromadzone przez ludność,

- 4) środki przekazane przez zakłady pracy, pochodzące z zysku przeznaczonego dla załogi,
- 5) środki spółdzielni i ich związków pochodzące z udziału nadwyżki bilansowej,
- 6) środki samorządu mieszkańców pochodzące z dobrowolnych wpłat zakładów, organizacji i mieszkańców oraz środki uzyskiwane z organizowanych przez samorząd przedsięwzięć,
- 7) środki lokalnych organizacji społecznych oraz kółek rolniczych (nie pochodzące z dotacji budżetowej),
- 8) środki należące do mienia gminnego.

3. Czyny społeczne mogą być realizowane:

- 1) w formie udziału w wykonaniu części (fragmentów) zadań objętych planem inwestycji lub remontów,
 - 2) w formie wykonywania odrębnych, samodzielnych zadań, jeżeli co najmniej 30% wartości kosztorysowej tych zadań stanowią świadczenia ludności określone w ust. 2.
4. Czyny społeczne polegają na wykonywaniu:
- 1) prac porządkowych, w których wyniku są uzyskiwane efekty mające charakter trwałe (np. zagospodarowanie terenu, zaдрzewienie, założenie zieleńców lub kwiatników),
 - 2) robot remontowych,
 - 3) robot inwestycyjnych lub dokonaniu zakupów środków wyposażenia.

§ 2. 1. Czynny społeczne są podejmowane przez mieszkańców, samorząd mieszkańców miast i wsi, rady narodowe, organizacje społeczne, załogi zakładów pracy z własnej inicjatywy, z inicjatywy terenowych rad Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego oraz terenowych organów administracji państwowej o właściwości ogólnej, przy ścisłej współpracy z wojewódzkimi, miejskimi, miejsko-gminnymi i gminnymi komisjami czynów społecznych, powołanymi przez rady narodowe na podstawie uchwały Rady Państwa z dnia 6 października 1983 r. w sprawie organizacji czynów społecznych (Monitor Polski Nr 34, poz. 186).

2. W celu realizacji czynu społecznego może być powołany odrębny komitet społeczny. Funkcje komitetu społecznego może pełnić rada sołecka lub komitet osiedlowy.

3. Zadania inwestycyjne i remontowe przewidziane do realizacji w ramach czynów społecznych ujmują się w terytorialnych planach społeczno-gospodarczych i planach rocznych, uchwalanych przez rady narodowe stopnia podstawowego zgodnie z obowiązującymi zasadami i trybem sporządzania tych planów, z wyjątkiem określonych zadań, zastrzeżonych przez wojewódzkie komisje czynów społecznych i terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego do ich decyzji.

4. Czynny społeczne o charakterze inwestycyjnym mogą być realizowane w granicach zgromadzonych środków własnych, zapewnionych środków budżetowych i pozabudżetowych oraz zapewnionego wykonawstwa robót i zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

Rozdział 2

Pomoc Państwa w realizacji czynów społecznych.

§ 3. 1. Pomoc Państwa w realizacji czynów społecznych, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 2, jest ustalana w:

- 1) centralnym planie rocznym — przez określenie w bilansach materiałowych asortymentów i ilości materiałów budowlanych, przeznaczonych na realizację czynów społecznych,
- 2) budżecie centralnym i budżetach terenowych — przez określenie odpowiedniej wysokości środków przeznaczonych na popieranie realizacji czynów społecznych.

2. Pomoc Państwa ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinna być przeznaczona przede wszystkim na zakup materiałów oraz opłacenie pracy sprzętu technicznego i robocizny fachowej przy wykonywaniu czynów społecznych.

3. Poza pomocą Państwa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, na realizację czynów społecznych może być udzielana, w porozumieniu z terenowym organem administracji państwowej o właściwości ogólnej, pomoc finansowa ze środków pozabudżetowych, pochodzących z określonych funduszy społecznych i celowych, zgodnie z zasadami dotyczącymi przeznaczenia i gospodarowania tymi funduszami.

§ 4. 1. Łączne rozmiary pomocy finansowej ze środków budżetowych i pozabudżetowych, o której mowa w

§ 3, na realizację zadania wykonywanego w ramach czynu społecznego nie mogą przekraczać 70% wartości tego zadania.

2. W uzasadnionych wypadkach, zwłaszcza przy rozbudowie obiektów szkolnych, budowie dróg lokalnych (wojewódzkich i gminnych) o nawierzchni twardej i mostów na drogach lokalnych (wojewódzkich i gminnych), zbiorników wodnych, małych oczyszczalni ścieków i związanych z nimi urządzeń kanalizacyjnych, zorganizowanych składowisk odpadów, urzędzeń zaopatrzenia rolnictwa i wsi w wodę, obiektów z zakresu ochrony przeciwpożarowej i ośrodków zdrowia oraz przygotowaniu terenów pod pracownicze ogrody działkowe — właściwy terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego może wyrazić zgodę na zwiększenie pomocy finansowej ze środków budżetowych i pozabudżetowych na realizację zadania do 80% jego wartości.

3. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego ustalają wielkość pomocy finansowej przeznaczonej na realizację zadań wykonywanych w ramach czynów społecznych, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 2, kierując się w szczególności:

- 1) znaczeniem gospodarczym lub społeczno-kulturalnym realizowanych zadań,
- 2) możliwościami i stopniem zgromadzenia środków własnych przez zainteresowanych,
- 3) dążeniem do zapewnienia sprawnego wykonawstwa i możliwie szybkiego uzyskania zamierzonych efektów.

Rozdział 3

Wykonawstwo, zaopatrzenie materiałowe i zapewnienie środków finansowych na realizację zadań w ramach czynów społecznych.

§ 5. 1. Zadania podejmowane w ramach czynów społecznych powinny być realizowane przede wszystkim systemem gospodarczym, np. bezpośrednio przez ludność, przez wyspecjalizowane brygady zakładów pracy lub zakłady rzemieślnicze i przy maksymalnym wykorzystaniu materiałów miejscowego pochodzenia.

2. Podjęcie realizacji odrębnego, samodzielnego zadania polegającego na budownictwie może nastąpić po uprzednim zgromadzeniu środków materiałowych i finansowych w ilościach umożliwiających właściwą koncentrację robót. Realizacja inwestycji planowanej do wykonania może być rozpoczęta, jeżeli:

- 1) zadeklarowane jako czyn społeczny świadczenia ludności wymienione w § 1 ust. 2 łącznie z zapewnioną pomocą finansową Państwa, o której mowa w § 3, wystarczają na pełne sfinansowanie planowanych kosztów, określonych w zatwierdzonej dokumentacji projektowej inwestycji,
- 2) zadeklarowane środki pieniężne, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 3—8, zostały zgromadzone przez organizatorów czynu społecznego na rachunku bankowym,
- 3) zadeklarowane przez organizatorów czynu materiały własne, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 2, zostały zgromadzone co najmniej w 50% ich łącznej wartości.

3. W uzasadnionych wypadkach wykonawstwo większych lub bardziej skomplikowanych robót inwestycyjnych może być w miarę możliwości organizowane w sposób zapewniający realizację danego zadania częściowo systemem gospodarczym i częściowo w drodze zlecenia niektórych robót uspołecznionemu przedsiębiorstwu budowlano-montażowemu, przy wykorzystaniu w szerokim zakresie materiałów miejscowego pochodzenia oraz materiałów budowlanych zgromadzonych przez organizatorów czynu społecznego.

§ 6. 1. Formy uczestnictwa miejscowej ludności w realizacji zadań inwestycyjnych w wypadkach, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 1, powinny być uzgodnione w drodze porozumienia między inwestorem a samorządem mieszkańców wsi lub miasta, podejmującym czyn społeczny.

2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być zawarte w roku poprzedzającym planowany rok realizacji danego zadania oraz powinno określać w szczególności:

- 1) wielkość świadczeń w ramach czynu społecznego oraz ich rodzaj (robocizna i rodzaj własnych materiałów budowlanych, wielkość środków pieniężnych),
- 2) sposób zgromadzenia środków pieniężnych oraz rozliczenia z inwestorem.
- 3) harmonogram i szczegółowe terminy realizacji poszczególnych rodzajów świadczeń, o których mowa w pkt 1 i 2.

Porozumienie to stanowi załącznik do założeń techniczno-ekonomicznych lub dokumentacji jednostadiowej.

§ 7. 1. Przy realizacji czynów społecznych należy korzystać przede wszystkim z materiałów miejscowego pochodzenia, jak: kamień, żwir, materiały odzyskowe i odpadowe, materiały wytworzone własnymi siłami ludności lub pochodzące z produkcji ubocznej, z lasów prywatnych, uzyskiwane na podstawie indywidualnych zezwoleń właściwych organów itp.

2. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej powinny udzielać realizatorom czynów społecznych pomocy w uzupełnieniu materiałów zgromadzonych przez ludność na potrzeby tych czynów.

3. Roboty wykonywane w ramach czynów społecznych na drogach publicznych, liniach kolejowych, przy budowie lub odbudowie zbiorników wodnych, urządzeń gazyfikacyjnych, sieci ciepłowniczych i linii energetycznych niskiego napięcia, urządzeń melioracji wodnych, urządzeń łączności, zaopatrzenia w wodę, małych oczyszczalni ścieków i związanych z nimi urządzeń kanalizacyjnych, zorganizowanych składowisk odpadów, urządzeń kanalizacyjnych oraz przy pomelioracyjnym zagospodarowaniu trwałych użytków zielonych i zalesianiu nieużytków mogą być podejmowane po weryfikacji przez właściwe jednostki organizacyjne zgodności tych robót z wymaganymi warunkami technicznymi.

4. Realizatorzy czynów społecznych mogą zwracać się do jednostek określonych w ust. 3 — z zastrzeżeniem § 13 ust. 2 — o udzielenie pomocy w udostępnieniu lub opracowaniu dokumentacji projektowej oraz w zakresie nadzoru technicznego i zaopatrzenia materiałowo-technicznego na ogólnie obowiązujących zasadach odpłatności.

5. Jednostkom i zakładom budżetowym zaleca się udzielanie pomocy w miarę możliwości w ramach finansowania działalności własnej (na zasadzie wykorzystania rezerw w zatrudnieniu i w obciążeniu sprzętu) lub z odpłatnością ograniczoną do kosztu własnego albo jego części — pod warunkiem nieprzekroczenia planu finansowego jednostki (zakładu).

§ 8. 1. Pomoc zakładów pracy w realizacji czynów społecznych może polegać w szczególności na:

- 1) nieodpłatnym wykonywaniu obsługi inwestorskiej w zakresie udostępniania dokumentacji inwestycyjnej i nadzoru technicznego przez własne służby techniczne,
- 2) odpłatnym udostępnianiu pracy sprzętu transportowego i budowlanego wraz z obsługą według kosztów własnych,
- 3) odpłatnym świadczeniu specjalistycznych usług montażowych i budowlanych przez własne ekipy pracownicze,
- 4) nieodpłatnym przekazywaniu zbędnych materiałów budowlanych, zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

2. Przy organizowaniu pomocy w zakresie udostępniania sprzętu technicznego i transportowego należy dążyć do wykorzystania w szczególności:

- 1) sprzętu jednostek podległych radom narodowym,
- 2) sprzętu spółdzielni, zwłaszcza zrzeszonych w Centralnym Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” i Krajowym Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 3) sprzętu i pomocy technicznej właściwych rejonów dróg publicznych,
- 4) sprzętu innych jednostek gospodarki uspołecznionej.

Rozdział 4

Podstawowe zadania terenowych organów administracji państwowej w organizowaniu i realizacji czynów społecznych.

§ 9. 1. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego, we współpracy z właściwymi komisjami czynów społecznych oraz w ścisłym współdziałaniu z samorządem mieszkańców, organizują prace związane z podejmowaniem i realizacją czynów społecznych. Do ich zadań należy w szczególności:

- 1) inicjowanie i organizowanie — przy pełnym zachowaniu zasady dobrowolności — czynów społecznych przez prowadzenie działalności uświadamiającej i propagandowej wśród mieszkańców, popularyzację podejmowania zobowiązań przez mieszkańców miast i wsi, organizacje społeczne, załogi zakładów pracy, organy samorządu mieszkańców i inne jednostki, z uwzględnieniem w maksymalnym stopniu inicjatyw i wniosków ludności oraz występujących potrzeb społecznych i gospodarczych,
- 2) określenie realizatora (inwestora) czynu społecznego,

- 3) udzielanie pomocy materiałowej i technicznej w przygotowywaniu i realizacji przedsięwzięcia, polegającej w szczególności na organizowaniu pozyskania lub w razie potrzeby produkcji niezbędnych materiałów budowlanych i ułatwianiu nabycia bądź wydzierżawienia sprzętu niezbędnego do robót budowlanych, a także w uzasadnionych wypadkach udzielanie pomocy finansowej,
- 4) prowadzenie kontroli przebiegu czynów społecznych oraz wykorzystania pomocy finansowej i materiałowej,
- 5) prowadzenie rejestru czynów społecznych i ocena ich wykonania.

2. Jeżeli przedsięwzięcie realizowane w ramach czynu społecznego obejmuje swym zakresem teren bądź interesy kilku jednostek podziału terytorialnego, zadania, o których mowa w ust. 1, są podejmowane wspólnie przez zainteresowane rady narodowe stosownie do art. 37 ustawy z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1983 r. Nr 41, poz. 185 i Nr 62, poz. 286 oraz z 1984 r. Nr 21, poz. 100).

§ 10. Do zadań terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego współdziałających z wojewódzkimi komisjami czynów społecznych należy w szczególności:

- 1) przedstawianie wniosków i propozycji rozdziału środków finansowej i rzeczowo-materiałowej pomocy Państwa na popieranie czynów społecznych oraz opinii dotyczących wykorzystania tych środków,
- 2) załatwianie spraw związanych z dokumentacją prawną inwestycji przewidzianych do realizacji w czynie społecznym,
- 3) udostępnianie, ułatwianie nabycia lub opracowania niezbędnej dokumentacji projektowej,
- 4) zapewnienie fachowego instruktazu ze strony wyspecjalizowanych służb w załatwianiu spraw związanych z przygotowaniem i realizacją czynów społecznych,
- 5) propagowanie dobrych doświadczeń w zakresie czynów społecznych oraz przedstawianie wniosków o przyznanie wyróżnień i nagród.

§ 11. 1. Funkcje realizatora (inwestora przy realizacji czynów społecznych polegających na budownictwie inwestycyjnym) powinien pełnić właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego w ścisłym współdziałaniu z właściwym komitetem społecznym.

2. Terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego może przekazać funkcje, o których mowa w ust. 1, zainteresowanym jednostkom gospodarki uspołecznionej, komitetom społecznym lub organizacjom społecznym, takim jak kółka rolnicze i spółki wodne, jeżeli jednostki te lub organizacje mogą zapewnić fachowe sprawowanie tych funkcji.

3. W razie realizacji czynów społecznych ważnych dla gospodarki województwa oraz tych, których zasięg przekracza granice jednostki podziału terytorialnego stopnia podstawowego, funkcje inwestora mogą być powierzone wyspecjalizowanej jednostce służby inwestycyjnej.

4. W razie wykonywania w ramach czynów społecznych robót na drogach lokalnych (wojewódzkich i gminnych) lub drogach miejskich, funkcje inwestora pełni właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia

podstawowego, który może zlecić właściwemu zarządowi drogi pełnienie funkcji inwestora zastępczego na podstawie umowy o zastępstwie inwestycyjnym. W razie wykonywania robót na drogach państwowych (krajowych) inwestorem może być właściwa dyrekcja okręgowa dróg publicznych, w razie wykonywania robót kolejowych — właściwa dyrekcja okręgowa kolei państwowych, w razie wykonywania urządzeń i robót telekomunikacyjnych — właściwa dyrekcja okręgu poczty i telekomunikacji, w razie wykonywania urządzeń radiokomunikacyjnych — Główny Urząd Radiokomunikacji, w razie wykonywania urządzeń gazyfikacyjnych — właściwy okręgowy zakład gazowniczy, a w razie budowy urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych wsi oraz urządzeń melioracyjnych i zbiorników wodnych do celów rolniczych — właściwy wojewódzki zarząd inwestycji rolniczych. W razie realizacji w ramach czynów społecznych inwestycji oświatowych, kulturalnych lub socjalnych terenowy organ administracji państwowej może zlecić funkcję inwestora zastępczego wyspecjalizowanym jednostkom służby inwestycyjnej.

§ 12. 1. W czynie społecznym nie mogą być podejmowane i realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne, których koszty przekraczają możliwości zgromadzenia przez zainteresowanych niezbędnych środków własnych i możliwości udzielania pomocy ze środków budżetowych lub z innych źródeł, a także takie, dla których nie ma możliwości realizacyjnych technicznych i zaopatrzeniowych.

2. Przy podejmowaniu nowych zadań inwestycyjnych przewidzianych do wykonania w ramach czynów społecznych terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej powinny równocześnie analizować całością zagadnień związanych z finansowaniem kosztów utrzymania i eksploatacji budowanych obiektów oraz ustalić ich przyszłego użytkownika. Należy przy tym kierować się zasadą, że wydatkami budżetu rady narodowej powinny być obejmowane tylko koszty utrzymania i eksploatacji urządzeń (obiektów), które są administrowane przez Państwo (szkoły, ośrodki zdrowia, przedszkola itp.). Eksploatację innych urządzeń, zwłaszcza obiektów sportowych, rekreacyjnych, niektórych obiektów kulturalnych itp., terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej powinny powierzać właściwym organizacjom społecznym lub zakładom pracy.

3. Podstawą uwzględnienia w wydatkach budżetu rady narodowej na dany rok kosztów utrzymania i eksploatacji urządzeń (obiektów) jest objęcie tych urządzeń projektem planu efektów inwestycji w danym roku.

§ 13. 1. Dokumentacja projektowa inwestycji realizowanych w ramach czynów społecznych w formie odrębnych, samodzielnych zadań, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 2, jest zatwierdzana przez jednostki właściwe dla inwestora zadania wykonywanego w czynie społecznym, określone w zarządzeniu Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 19 listopada 1983 r. w sprawie zasad projektowania inwestycji (Monitor Polski Nr 41, poz. 237).

2. Realizatorzy czynów społecznych powinni dążyć do podejmowania nieodpłatnie — w formie czynu społecznego — prac w zakresie opracowania dokumentacji, sprawowania nadzoru technicznego nad wykonawstwem robót budowlanych oraz innych fachowych czynności przez

osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.

3. Minister Komunikacji może określić zasady i tryb opracowywania dokumentacji projektowej na wykonywaną w ramach czynów społecznych budowę i przebudowę dróg publicznych pozamiejskich i mostów na tych drogach.

§ 14. 1. W ramach czynów społecznych obejmujących drogi publiczne należy uwzględnić oprócz budowy niezbędnych dróg o nawierzchni twardej i mostów także potrzeby w dziedzinie ulepszeń i konserwacji dróg gruntowych.

2. Budowa i przebudowa dróg publicznych może być podejmowana w ramach planu rozwoju sieci dróg publicznych, z uwzględnieniem stopnia pilności określonego społecznym i gospodarczym znaczeniem danego ciągu drogowego.

§ 15. 1. Za szczególne osiągnięcia w rozwijaniu i realizacji czynów społecznych mogą być stosowane różne formy wyróżnień. Podstawowymi formami wyróżnień osób fizycznych zasłużonych w realizacji czynów społecznych powinno być przyznawanie specjalnych odznak, dyplomów, listów pochwalnych, dokonywanie wpisów do ksiąg pamiątkowych itp. Wnioski w sprawie tych wyróżnień rozpatrują wojewódzkie, miejskie, miejsko-gminne i gminne komisje czynów społecznych w porozumieniu z terenowym organem administracji państwowej o właściwości ogólnej. W uzasadnionych wypadkach przewodniczący wojewódzkich rad narodowych lub terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego mogą występować z wnioskami o nadanie osobom zasłużonym w realizacji czynów społecznych odznaczeń państwowych.

2. Za najlepsze wyniki w realizacji czynów społecznych, osiągnięte przez poszczególne jednostki (np. wsie) lub organizacje (kółka rolnicze, zakłady pracy, organizacje społeczne) mogą być przyznawane zespołowe nagrody rzeczowe (np. sprzęt świetlicowy, sportowy itp.).

3. Ze środków budżetowych przewidzianych na popieranie realizacji czynów społecznych nie mogą być przyznawane nagrody osobom fizycznym. W uzasadnionych wypadkach nagrody takie mogą być przyznawane z funduszu nagród jednostki organizacyjnej przyznającej nagrody własnym pracownikom wyróżniającym się w realizacji czynów społecznych.

4. Za najlepsze wyniki w realizacji czynów społecznych mogą być przyznane dodatkowe środki budżetowe na realizację dalszych zadań w ramach czynów społecznych na terenie danej jednostki podziału terytorialnego.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 16. 1. Podstawę wyceny wartości zadań wykonywanych w ramach czynów społecznych powinny stanowić:

- 1) koszty określone w założeniach techniczno-ekonomicznych,
- 2) kosztorysy szczegółowe zawarte w projekcie technicznym,

3) faktury końcowe za wykonane roboty oraz za zakupy, wystawione przez wykonawców robót i dostawców.

2. Podstawę wyceny zrealizowanych robót, które zostały wykonane w całości lub w części bezpośrednio przez ludność (systemem gospodarczym), jeżeli na te roboty nie przygotowano dokumentacji kosztorysowej, powinny stanowić protokoły wykonania i odbioru robót. Protokoły te powinny być sporządzane komisyjnie przy udziale:

- 1) przedstawiciela terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego,
- 2) przedstawiciela użytkownika,
- 3) przedstawiciela samorządu mieszkańców,
- 4) osoby, której powierzono fachowy nadzór nad wykonywaniem robót.

W komisyjnym sporządzaniu protokołu uczestniczą ponadto inne osoby mające odpowiednie rozeznanie w zakresie wyceny wykonanych robót.

3. Wycena zadań realizowanych bezpośrednio przez ludność powinna być dokonywana z uwzględnieniem tylko kosztów bezpośrednich według cen jednostkowych robocizny, materiałów oraz pracy sprzętu, stosowanych przez uspołecznione przedsiębiorstwa budowlane.

4. W razie wykopania robót zleconych przedsiębiorstwu budowlano-montażowemu częściowo w ramach czynu społecznego wartość nieodpłatnie otrzymanych świadczeń i nie poniesionych kosztów ubezpieczeń społecznych potrąca się w fakturze przedsiębiorstwa.

§ 17. 1. Zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) powinni udzielać pomocy organizacyjnej i technicznej w przygotowaniu i realizacji czynów społecznych dotyczących działalności gospodarczej objętej ich zakresem działania.

2. Minister Komunikacji określi zasady i tryb przygotowania oraz organizację wykonawstwa robót prowadzonych w ramach czynów społecznych na drogach publicznych pozamiejskich.

§ 18. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego określi w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów zasady, zakres i tryb opracowywania sprawozdań z realizacji zadań wykonywanych w ramach czynów społecznych.

2. W sprawozdawczości statystycznej, o której mowa w ust. 1, do czynu społecznego powinna być zaliczona tylko wartość świadczeń ludności, określonych w § 1 ust. 2.

§ 19. Zaleca się zarządom centralnych związków spółdzielczych stosowanie przepisów uchwały.

§ 20. Traci moc uchwała nr 132 Rady Ministrów z dnia 2 września 1977 r. w sprawie czynów społecznych oraz pomocy Państwa w ich organizowaniu i realizacji (Monitor Polski Nr 24, poz. 122).

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem 17 czerwca 1984 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner